

Wymagania edukacyjne z historii dla ucznia klasy V

1. Wymagania na poszczególne oceny

Ocena dopuszczająca - uczeń:

- zna elementarne fakty, pojęcia i zjawiska oraz postacie i daty pozwalające na zrozumienie podstawowych wydarzeń historycznych,
- opisuje wydarzenia lokując je w czasie i przestrzeni,
- szereguje fakty według ważności,
- odszukuje informację historyczną w źródłach.

Ocena dostateczna - uczeń:

- zna fakty, pojęcia proste i złożone, postacie, daty i zjawiska pozwalające na zrozumienie najważniejszych związków przyczynowo - skutkowych i czasowo-przestrzennych,
- opisuje wydarzenia ukazując związki między faktami,
- ocenia podstawowe fakty i zjawiska historyczne,
- odszukuje i gromadzi informacje historyczne w różnych źródłach.

Ocena dobra - uczeń:

- zna fakty, wydarzenia, pojęcia, postacie, zjawiska i daty pozwalające na zrozumienie większości relacji i związków dotyczących rzeczywistości historycznej,
- wskazuje przyczyny, następstwa i skutki opisywanych wydarzeń i zależności między nimi,
- porównuje fakty i zjawiska historyczne z różnych epok,
- formułuje i rozwiązuje problemy historyczne pod kierunkiem nauczyciela,
- gromadzi i przetwarza informacje zawarte w różnych źródłach historycznych.

Ocena bardzo dobra - uczeń:

- zna fakty, wydarzenia, zjawiska, postacie, pojęcia i daty pozwalające na zrozumienie wszystkich relacji, zjawisk i procesów omawianych na lekcji,
- opisuje różne aspekty procesu historycznego w całej jego złożoności,
- ocenia samodzielnie fakty, postacie i zjawiska historyczne,
- prezentuje własne stanowisko w oparciu o krytyczną analizę zjawisk historycznych,
- porównuje fakty i zjawiska z uwzględnieniem zmian w różnych epokach historycznych,
- samodzielnie analizuje źródła historyczne.

Ocena celująca - uczeń:

- zna fakty, wydarzenia, zjawiska, postacie, pojęcia i daty pozwalające na zrozumienie wszystkich relacji, zjawisk i procesów omawianych na lekcji,
- opisuje różne aspekty procesu historycznego w całej jego złożoności,
- ocenia samodzielnie fakty, postacie i zjawiska historyczne,
- prezentuje własne stanowisko w oparciu o krytyczną analizę zjawisk historycznych,
- porównuje fakty i zjawiska z uwzględnieniem zmian w różnych epokach historycznych,
- samodzielnie stawia i rozwiązuje problemy historyczne,
- krytycznie analizuje źródła historyczne,
- wykorzystuje wiedzę historyczną w nowych sytuacjach poznawczych.

2. Ocenie podlega znajomość i rozumienie treści ustalonych w podstawie programowej dla klasy V:

I. Cywilizacje starożytne. Uczeń:

- 1) porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym;
- 2) umiejscawia w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu oraz cywilizacje starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu;
- 3) charakteryzuje system wierzeń w Egipcie, Grecji i Rzymie, religię starożytnego Izraela; wyjaśnia różnicę między politeizmem a monoteizmem;
- 4) umiejscawia w czasie i zna różne systemy sprawowania władzy oraz organizację społeczeństwa w Egipcie, Atenach peryklejskich i Rzymie;
- 5) charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej świata starożytnego w różnych dziedzinach: filozofii, nauce, prawie, architekturze, sztuce, literaturze;
- 6) umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny oraz rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa.

II. Bizancjum i świat islamu. Uczeń:

- 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny islamu i wyjaśnia wpływ cywilizacji muzułmańskiej na Europę;
- 2) umiejscawia w czasie i przestrzeni cesarstwo bizantyjskie i rozpoznaje osiągnięcia kultury bizantyjskiej (prawo, architektura, sztuka); dostrzega różnice między chrześcijaństwem wschodnim i zachodnim.

III. Średniowieczna Europa. Uczeń charakteryzuje władzę królewską, cesarską i papieską oraz relacje między nimi.

IV. Społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy. Uczeń:

- 1) przedstawia instytucje systemu lennego, wyjaśnia pojęcie stanu i charakteryzuje podziały społeczne w średniowieczu;
- 2) opisuje warunki życia w średniowiecznym mieście i wsi;
- 3) porównuje kulturę rycerską i kulturę miejską, opisuje charakterystyczne cechy wzoru rycerza średniowiecznego, rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza we własnym regionie, wskazuje różnice między stylem romańskim a stylem gotyckim;
- 4) wyjaśnia rolę Kościoła (w tym zakonów) w dziedzinie kultury i życia codziennego.

V. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Uczeń:

- 1) przedstawia genezę państwa pierwszych Piastów oraz umiejscawia je w czasie i przestrzeni;
- 2) wyjaśnia okoliczności przyjęcia chrztu przez Piastów oraz następstwa chrystianizacji Polski;
- 3) charakteryzuje rozwój monarchii Bolesława Chrobrego;
- 4) charakteryzuje kryzys i odbudowę monarchii piastowskiej w XI w.;
- 5) opisuje społeczeństwo Polski pierwszych Piastów.

VI. Polska w okresie rozbicia dzielnicowego. Uczeń:

- 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni Polskę okresu rozbicia dzielnicowego;
- 2) opisuje przyczyny oraz wskazuje skutki rozbicia dzielnicowego;
- 3) opisuje przemiany społeczne i gospodarcze, z uwzględnieniem ruchu osadniczego;
- 4) charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV w.

VII. Polska w XIV i XV w. Uczeń:

- 1) opisuje zmiany granic państwa polskiego w XIV i XV w.;
- 2) analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej oraz w polityce zagranicznej;
- 3) wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Wielkim Księstwem Litewskim;

- 4) porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w XIV–XV w.;
- 5) charakteryzuje rozwój monarchii stanowej i uprawnień stanu szlacheckiego (do konstytucji nihil novi).

3. Formy i sposoby oceniania

Ocenianiu bieżącemu podlegają:

- a) odpowiedzi ustne z wiadomości i umiejętności zdobytych na dwóch ostatnich lekcjach,
- b) prace pisemne, które są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem i wpisane w e-dzienniku,
- c) prace z tekstem źródłowym, mapą, atlasem, danymi statystycznymi, tablicami genealogicznymi,
- d) praca ucznia na lekcji - samodzielna i grupowa.

Uczeń ma obowiązek napisać każdy sprawdzian, a w razie nieobecności napisać go do dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Każdą ocenę niedostateczną uczeń poprawia obowiązkowo, a inne oceny bieżące może poprawić przynajmniej jeden raz, o ile nauczyciel nie zdecyduje inaczej. Wszystkie oceny bieżące poprawiamy w terminie do dwóch tygodni od uzyskania tej oceny.

Opracowała Anna Rams